

**แบบรายงานการจัดการความรู้
มหาวิทยาลัยรังสิต**

ชื่อประเด็นความรู้ การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการแก่ครูในโรงเรียน

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นการจัดการความรู้

☐ การเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต	☐ วิจัย / นวัตกรรม
☐ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม	☒ การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
☐ ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงขององค์กร	☐ ความเป็นนานาชาติ

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้

ชื่อ-นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพินดา เลิศฤทธิ

รหัสบุคลากร 5490217 วิทยาลัยครูสุริยเทพ

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา *

จากการที่มหาวิทยาลัยรังสิตได้กำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหลักไว้หลายด้าน โดยเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการ ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเป็นเลิศด้านการบริการวิชาการ และการฝึกอบรม โดยมีเป้าประสงค์ดังนี้ 3.1 เป็นที่พึ่งและแหล่งอ้างอิงทางวิชาการให้แก่ชุมชน สังคม ประเทศและภูมิภาคอาเซียน 3.2 บุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในสังคม 3.3 มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นแหล่งความรู้ที่ไร้ขีดจำกัด ในขณะเดียวกัน วิทยาลัยครูสุริยเทพเองก็นำหนึ่งในสี่พันธกิจของวิทยาลัยมาใช้ ได้แก่ การเน้นให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยการสร้างเครือข่ายพันธมิตรกับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา และชุมชน นอกจากนี้ วิทยาลัยครูสุริยเทพได้ตระหนักถึงความสำคัญของครูรุ่นใหม่ที่จะต้องพัฒนาทั้งพัฒนาตนเองและพัฒนาด้านความรู้และทักษะตลอดเวลาให้ทันกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็น

ต้นแบบที่ดีของผู้เรียนเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะใฝ่รู้ใฝ่เรียน และพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ การศึกษาที่มีคุณภาพจะสร้างคนที่มีคุณภาพให้กับสังคม

นอกจากนี้ปัญหาที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้มีนโยบายให้เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา ภาคกลางตอนบน ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกมีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการและเทคโนโลยีไปช่วยพัฒนาการเรียนการสอน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ให้แก่โรงเรียน และชุมชน โดยมุ่งเน้นกลุ่มเด็กด้อยโอกาส แก้ไขปัญหาอ่านออกเขียนไม่ได้ รวมทั้งปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความจำเป็นและลักษณะผู้เรียนรวมทั้งบริบทพื้นที่ของสถานศึกษา และสร้างระบบโรงเรียนพี่เลี้ยงโดยโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพการศึกษาดี ร่วมพัฒนาช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ให้เข้มแข็ง และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของสป.อว. ที่ต้องการให้การดำเนินงานโครงการนี้เป็นการบริการสังคม (USR) ตามภารกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย

ดังเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงเป็นเหตุผลที่วิทยาลัยครูสุริยเทพได้ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนนโยบายดังกล่าว โดยเข้าร่วมดำเนินงานโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ภายใต้เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา ภาคกลางตอนบน ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นสมาชิก เข้าดำเนินงานโครงการทั้งสิ้น 3 โครงการ ให้แก่โรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 โรงเรียน และเป็นที่มาของการจัดการความรู้ประเด็นการบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการแก่ครูในโรงเรียน

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

วิทยาลัยครูสุริยเทพมีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการและเทคโนโลยี เพื่อนำไปช่วยพัฒนาการเรียนการสอน ในกิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะชีวิต จัดทำกิจกรรมพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกคิดและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาตนเอง ครอบคลุม โรงเรียนและชุมชน กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในพื้นที่ โดยจัดการให้มีการบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิชาการ กิจกรรมการผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการสอนการสอน เป็นต้น ภายใต้แนวคิดหลัก 2 ประการ คือ วิธีการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open-Learning Approach) ในวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น และ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษ โดยการใช้บทบาทสมมติ (Role-Playing Approach) ในวิชาภาษาอังกฤษชั้น
ประถมศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่

- 1) การสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หัวข้อการหาเศษส่วน โดยใช้รูปแบบการสอน
คณิตศาสตร์แบบเปิด
- 2) การสอนคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หัวข้อการแก้สมการ โดยใช้รูปแบบการสอนคณิตศาสตร์
แบบเปิด
- 3) การสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หัวข้อการดำเนินชีวิตในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19
โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติ

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยของนักวิชาการที่ผ่านกระบวนการพิสูจน์และ
กระบวนการวิจัยที่พบว่า การสอนคณิตศาสตร์โดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open-Learning Approach)
สามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ให้แก่ผู้เรียนสูงขึ้นได้ และการใช้รูปแบบการสอนแบบแสดง
บทบาทสมมติ (Role-Playing) สามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนสูงขึ้นได้

ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

เจ้าของความรู้/สังกัด รศ.ดร.อุษาพร เสวกวิ และ ผศ.ดร. สุพินดา เลิศฤทธิ์/ วิทยาลัยครูสุริยเทพ _____

อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

_____ 1) ศึกษารายละเอียดในข้อกำหนดโครงการ (TOR) หลังจากได้รับจากสป.อว. เพื่อหาความเป็นไปได้ของ
การดำเนินงานโครงการให้สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งกิจกรรมหลักนั้นเป็นการเน้นด้าน
พัฒนาครูสู่ผู้เรียน หมายถึงการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้มี

ศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นกิจกรรมที่จะเสนอจึงควร
ตอบโจทย์ให้ครบถ้วน

2) วางแผนทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมที่ออกแบบไว้ในโครงการฯ มีการแบ่งงาน
ออกเป็นสัดส่วน ให้ตรงตามความถนัดของอาจารย์ผู้ร่วมโครงการ จัดหาผู้ช่วยอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตรงกับ
เนื้อหาและแนวทางของกิจกรรม เพื่อลดขั้นตอนการฝึกสอนผู้ช่วยลงได้ จากนั้นเสนอผู้บริหารวิทยาลัยเพื่อขอ
แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไปยังผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อไป

3) ค้นหา คัดสรร ติดต่อและประสานงานโรงเรียนเป้าหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสำรวจความ
ต้องการของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี ให้ตรงกับกิจกรรมที่ออกแบบ ทั้งตัวครูและนักเรียน ตลอดจนบริบทของ
โรงเรียน นอกเหนือจากสังกัด ขนาด และที่ตั้งของโรงเรียนแล้ว ได้พิจารณาผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาด้วย ดู
ความร่วมมือของโรงเรียน อาทิ ผู้อำนวยการโรงเรียนสนับสนุนและครูให้ความร่วมมือดี มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะ
พัฒนาตนเอง และต้องการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงหรือไม่

4) หลังจากได้จัดทำข้อเสนอโครงการฯ ให้ตรงตามหัวข้อที่กำหนด และสป.อว.ได้พิจารณาอนุมัติการ
สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ แล้วคณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมผู้ดำเนินงานโครงการของ
วิทยาลัยฯ ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน และครู เพื่อแนะนำโครงการฯ และอธิบายถึงแผน ขั้นตอน เนื้อหาของ
กิจกรรม ระยะเวลาการดำเนินงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนตอบข้อซักถามต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจที่
ถูกต้องตรงกันในการปฏิบัติงานร่วมกัน

5) จากการอบรมครูตามกรอบเวลาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโครงการการพัฒนาครู คือครูผู้เข้าร่วมโครงการ
จะสามารถพัฒนาแผนการสอนให้แก่ นักเรียนในชั้นเรียนของตนเองได้ คณะกรรมการดำเนินงานมีการติดตาม
ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม และขอข้อมูลผลการทดสอบของนักเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์และรายงานผลการ
ประเมินต่อไป

6) เตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนร่วมพัฒนาทุกแห่ง เพื่อรองรับการตรวจเยี่ยมการดำเนินงานโครงการ
จากเครือข่ายสป.อว. และร่วมรายงานผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

7) จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 และรายงานสรุปผลการ
ดำเนินงานโครงการ

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

ด้านการพัฒนาครูเป้าหมายที่เข้าร่วมการพัฒนา จากคนที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ได้วางแผนการพัฒนาครูและออกแบบการพัฒนาครูผู้เข้าร่วมโครงการนั้น ในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้าอบรมเกิดความสามารถหรือทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยเน้นการฝึกปฏิบัติของผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากมีสถานการณ์ระบาดโควิด 19 จึงดำเนินการใช้การอบรมแบบออนไลน์ โรงเรียนละ 5 ครั้งแทน และมีกิจกรรมเสริมการปฏิบัติการโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสื่อสารในห้องไลน์ ผู้รับผิดชอบโครงการจะสื่อสารกับครูทุกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สำหรับเป้าหมายหลักคือการสร้างและพัฒนาคู่มือและแผนการสอน วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้วิธีการสอนแบบเปิด และวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ปัญหาอุปสรรค และ แนวคิด/ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาโรงเรียนในระยะต่อไป

1) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนไม่ได้ ทำให้ต้องจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ New Normal ทั้งครูและผู้บริหารต้องทำความเข้าใจใหม่ และมีข้อเสนอให้หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูเกี่ยวกับการสอนและจัดทำสิ่งสนับสนุนทั้งสื่อการสอนและหนังสือเรียนที่เป็น Paper Based และ E-Book

2) การสอนแบบเปิดและการแสดงบทบาทสมมติเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมและการตอบสนองต่อกระบวนการคิดของผู้เรียน การดำเนินการสอนในครั้งนี้อาจจะไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ได้อย่างครบถ้วน จึงควรให้มีการจัดทำโครงการประเภทนี้อย่างต่อเนื่องและให้ดำเนินการในสถานการณ์ปกติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

การตรวจสอบผลการดำเนินการในด้านทัศนคติและความพึงพอใจ ผู้รับผิดชอบโครงการได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของครูผู้เข้าร่วมโครงการ ภาพรวมของการสำรวจความพึงพอใจของครูมีดังนี้

ความพึงพอใจของครูผู้เข้าร่วมโครงการ (สำรวจ 4 ระดับ จาก 1-4)		คะแนน	ความพึงพอใจ
1	ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจที่มีต่อโครงการ	3.58	ระดับดีมาก
2	ด้านกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกัน	3.58	ระดับดีมาก
3	ด้านความมั่นใจในการดำเนินงานของโครงการ	3.61	ระดับดีมาก
4	ด้านศักยภาพของสถาบันที่เลี้ยงในการดำเนินงานโครงการและต่อผู้ร่วมโครงการ	3.56	ระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย (แบบถ่วงน้ำหนัก) รวม		3.81	ระดับดีมาก

การตรวจสอบผลด้านการพัฒนานักเรียน ตัวอย่างจากวิชาคณิตศาสตร์ (โรงเรียน 1-4) ใช้การทดสอบจากแบบทดสอบที่อยู่ในแผนการสอน มีคะแนนเต็ม 15 คะแนน ผลการทดสอบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียน	นักเรียนทั้งหมด (คน)	เข้าสอบ(คน)	คะแนนเต็ม (15)	คะแนนผลสอบ (%)
1	42	25	5 คะแนนถึง 15	33.33 % ถึง 100 %
2	39	20	7 คะแนนถึง 12	46.67 % ถึง 80 %
3	79	35	9 คะแนนถึง 13	60 % ถึง 87 %
4	27	12	2 คะแนนถึง 12	13.33 % ถึง 80 %

การตรวจสอบผลด้านการพัฒนานักเรียน ตัวอย่างจากวิชาภาษาอังกฤษ (โรงเรียน 5-6) ใช้การทดสอบจากแบบทดสอบที่อยู่ในแผนการสอน มีคะแนนเต็ม 15 คะแนน ผลการทดสอบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียน	นักเรียนทั้งหมด (คน)	เข้าสอบ(คน)	คะแนนเต็ม (15)	คะแนนผลสอบ (%)
5	16	8	12 คะแนนถึง 19	60 % ถึง 95 %
6	79	35	12 คะแนนถึง 17	60 % ถึง 85 %

การพัฒนาที่เกิดขึ้นกับครู ครูได้รับความรู้-ทักษะ การสอนคณิตศาสตร์โดยใช้วิธีการสอนแบบเปิด และการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ โดยได้รับคู่มือและแผนการสอน ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาคือครูคณิตศาสตร์ผู้เข้าร่วมโครงการจะสามารถพัฒนาแผนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในหัวข้ออื่นๆ หรือวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นอื่น ๆ เช่นเดียวกับครูภาษาอังกฤษผู้เข้าร่วมโครงการจะสามารถพัฒนาแผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในหัวข้ออื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่นๆ ได้ นอกจากนี้จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แล้ว ยังช่วยส่งเสริมทักษะทางด้านการคิดให้ผู้เรียนด้วย และผลจากการสำรวจยังแสดงว่าเป็นเทคนิคสามารถนำไปใช้ได้จริงกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ และอาจจะส่งผลให้พัฒนาต่อยอดสู่การขอตำแหน่งชำนาญการได้

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต การดำเนินโครงการประเภทนี้เป็นครั้งแรกของวิทยาลัยฯ ยังไม่
เห็นการต่อเนื่อง แต่สิ่งที่เห็นผลชัดเจน คือโรงเรียนสามารถขยายผลต่อได้ในส่วนของการเชื่อมโยงสู่ชุมชน โรงเรียน
ได้ใช้กระบวนการ PLC เพื่อขยายองค์ความรู้จากครูที่ทำหน้าที่สอนตามแผนการสอนไปยังครูคนอื่นในกลุ่มสาระ
เดียวกันและกลุ่มสาระวิชาอื่น และสามารถจะใช้กระบวนการ PLC ไปยังโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายต่อไปในอนาคต

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้ ในกรณีที่
โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ